

מה קרה להתייצגות סוכרת ויתר לחץ דם ברפואה הראשונית מאז מגפת הקורונה?

ד"ר אביבית גולן-כהן, פרופ' שלמה וינקר, פרופ' יבגני מרזון, ד"ר אילן גרין, ד"ר אריאל ישראל

רקע

מחקרים מהעולם מצביעים על עלייה במספר הביקורים עקב סוכרת בשנים האחרונות, ומייחסים זאת הן לשינוי באורח החיים והן לאפשרות שתחלואה בקורונה העלתה את הסיכון להתייצגות הסוכרת. נטייה הפוכה נצפתה ביחס לביקורים הקשורים ליל"ד, אשר יתכן שקשורה לירידה בשיעור הביקורים הפרונטליים ולצמצום האיתור והמעקב אחר מחלה זאת.

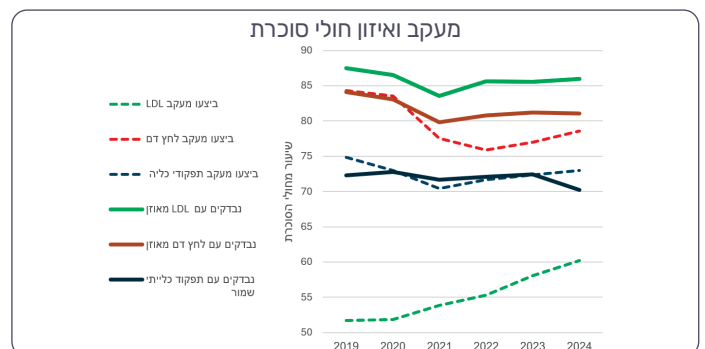
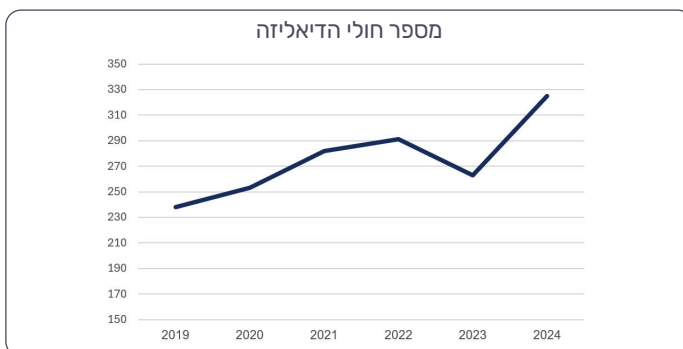
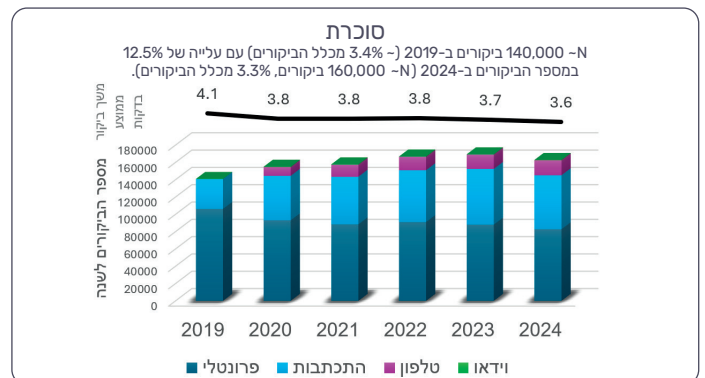
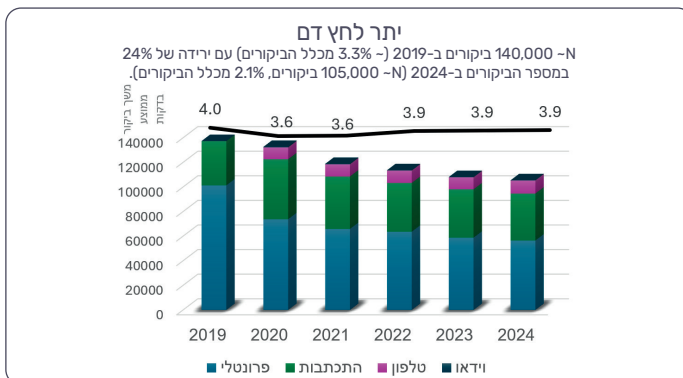
מטרה

לבדוק את השינוי במגמות הביקורים, השינוי בהצמדות למעקב והשינוי בתחלואה של סוכרת ויל"ד, בלאומית שירותי בריאות, בין השנים 2019 ל-2024.

שיטות

מחקר חתך רטרוספקטיבי המבוסס על מאגר הנתונים הממוחשב של לאומית, אשר התייחס לכלל הביקורים שנרשמה בהם אבחנה של סוכרת או של יל"ד אצל הרופאים הראשוניים, בתקופת המחקר.

ממצאים

מסקנות

- מאז הקורונה ניכרת הסטה של המעקב אחר חולים כרוניים מביקורים פרונטליים לביקורים מרחוק, כך ששיעור הביקורים מרחוק עלה מכ-25% מהחולים לכ-50%.
- ניכרת עלייה בכמות הביקורים עם אבחנה של סוכרת, אם כי ביקורים אלו קצרים יותר ואינם מייצרים עומס נוסף על הרופא הראשוני. לעומת זאת, ירדה משמעותית כמות הביקורים עם אבחנה של יתר לחץ דם.
- המעקב אחר חולי סוכרת מציג שיפור בביצוע מעקב מעבדתי אך ירידה בביצוע בדיקות המחייבות הגעה, דוגמת מדידת לחץ דם. יתכן וממצא זה מסביר עלייה של כ-8% במספר החולים המתייצגים עם אי ספיקת כליות.
- אצל כלל החולים, כולל אלו הסובלים מיתר לחץ ו/או מסוכרת, ניכרת עלייה משמעותית בפגיעה כליתית סופנית.

המלצות

יש לבחון דרכים לעידוד מעקב אחר מדדים הדורשים מפגש פרונטלי, או לשלב חלופות ניטור דיגיטליות מרחוק אצל חולי סוכרת וחולים ביתר לחץ דם.